

Marta Ličková

rod. Sluková (*1926 – †2020)

podcast

príbeh

Faktografické otázky:

1. V texte si sa stretol s mnohými cudzími slovami. Ku každému pojmu prirad' jeho definíciu:

1. arizátor	a) člen neregulárnych ozbrojených síl zložených prevažne z domáceho obyvateľstva
2. partizán	b) politická a ekonomická teória obhajujúca spoločné vlastníctvo výrobných prostriedkov
3. socializmus	c) štátna politická tajná služba Ministerstva vnútra ČSSR v povojnovom období, bola neuniformovaná zložkou polície, ktorej príslušníci boli nazývaní eštabáci
4. samizdat	d) osoba preberajúca a spravujúca skonfiškovaný židovský majetok
5. emigrácia	e) tajné vydávanie, rozmnožovanie a rozširovanie kníh a periodík, ktoré boli zakázané, resp. nemohli vychádzať oficiálne
6. normalizácia (v dejinách Československa)	f) obdobie od augusta 1968 do konca roka 1989, likvidácia reformných výsledkov Pražskej jari
7. ŠtB (štátna bezpečnosť)	g) nútené alebo dobrovoľné vystaňovanie z vlasti, vystaňovalectvo

2. Alexander Isajevič Solženicyn bol významný ruský spisovateľ. Jeho tvorbu veľmi ovplyvnila druhá svetová vojna, odsúdenie do Gulagu a následný pobyt vo vyhnanstve. V stalinských trestaneckých táboroch prežil nekonečných osem rokov. Krutosť, ktorú v nich pocítil na vlastnej koži, stvárnil vo svojich dielach, keď ako jeden z prvých odkryl svetu utajovanú tvár režimu a otvorene prehovoril o represiách sovietskej moci. V Sovietskom zväze sa jeho knihy zakazovali a konfiškovali.

Z nasledujúceho zoznamu literárnych diel preškrtni tie, ktoré Solženicyn **nenapísal**:

*Jeden deň Ivana Denisoviča, Rysavá jalovica, Súostrovie GULAG I – III, René mládenca
Príhodi a Skúsenosti, V kruhu prvom, Ako chutí moc*

3. Po udalostiach v auguste roku 1968 mnoho ľudí v Československu nechcelo byť členmi komunistickej strany. Vieš povedať prečo? Skús sa zamyslieť nad tým, čo ich viedlo k tomuto rozhodnutiu. Čo sa v tomto roku v lete stalo?

>>

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Ruština patrila medzi jazyky, z ktorého pani Ličková prekladala. Ktorých známych troch ruských klasikov mala v najväčšej obľube?

---

2. Jedným z jeho najvýznamnejších literárnych počinov je „Jeden deň Ivana Denisoviča“. Nobelovu cenu za literatúru však dostal za inú knihu, pričom veľkú zásluhu na tom mal práve Peter Ličko, ktorý ju preložil z pôvodného jazyka, vďaka čomu sa stala známou po celom svete. Ako sa volá autor, ktorého máme na mysli, a aký názov má jeho kniha, za ktorú dostal Nobelovu cenu?

---

3. „Ohromne zaostalá ríša“, takto nazvala istú krajinu pani Marta Ličková. Ktorú krajinu mala na mysli?

>>

Projektové úlohy, aktivity:

1. Pani Marta s manželom ako mladí vstúpili do Komunistickej strany a verili, že po vojne bude aj vďaka nej život lepší. Ich prania sa však nenaplnili, cenzúra umenia, neoprávnené tresty a zatýkania ich priviedli k tomu, aby zo strany nakoniec vystúpili. Iste máš vo svojej rodine a vo svojom okolí ľudí, ktorí v období socializmu boli tiež členmi Komunistickej strany, alebo naopak toto členstvo zo zásady odmietali.

Tvoja úloha:

Porozprávej sa so svojimi rodičmi alebo, ak máš tú možnosť, aj so starými rodičmi a zisti, či boli členmi Komunistickej strany a ak áno, čo ich k tomu viedlo. Možno sa dozvieš, že mali veľmi podobné skúsenosti ako Ličkovci a možno niečo iné, takisto zaujímavé.

2. Pani Marta s manželom mali veľmi radi umenie. V tej dobe však ľudia nemohli slobodne počúvať, čítať, vidieť ani sledovať to, čo by si priali. Prístupné bolo iba také umenie, ktoré bolo ideologicky vhodné, a zvyšok bol zakázaný.

Tvoja úloha:

Klikni na nasledovné linky a vypočuj si piesne, ktoré sa deti v časech socializmu učili spievať na hodinách hudobnej výchovy, v pionierskych táboroch. Porozmýšľaj nad ich textami. Čo majú spoločné? Čím sa líšia od textov piesní, ktoré dnes počúvaš ty? Prečo boli podľa teba tieto texty „ideologicky vhodné“?

3. Počas normalizácie, v roku 1970, prišla do domu Ličkovcov Štátna bezpečnosť s povolením na domovú prehliadku. Celý deň u nich hľadali rukopisy zakázaných autorov, buričské články, plagáty, listy alebo iný materiál, vďaka ktorému by ich mohli usvedčiť z protisovietskej a protisocialistickej propagandy.

Tvoja úloha:

Zahraj sa na príslušníka verejnej bezpečnosti. Je rok 1970 a ty si dostal tip na protirežimových buričov. Poobzeraj sa po vašom byte, dome, vyhľadaj podozrivé predmety a do zápisníka nižšie zapíš všetky predmety, ktoré by si zabavil, a uved', prečo.

